

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет фізичного виховання
Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання і біології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор

Набока Набока О.Г.
(підп.)

«28» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

підготовки здобувачів

другого (магістерського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(назва програми)

мова навчання українська

Розробник: Кушакова І.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології ДВНЗ «ДДПУ».

Рецензенти:

Дичко В.В. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології ДВНЗ «ДДПУ».

Горобець Л.В. – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри природничо-математичних дисциплін та інформатики ДВНЗ «ДДПУ».

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри фізичної терапії,

фізичного виховання та біології _____ В.В. Дичко

Погоджено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Керівник групи забезпечення _____ І.В. Кушакова

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“28” серпня 2020 р.

протокол № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 105	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 4 самостійної роботи здобувача – 8	Лекції	
	18 год.	4 год.
	Практичні	
	16 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	71 год.	95 год.
Вид контролю: залік		

Мета вивчення навчальної дисципліни «Здоров'язбережувальні технології в освіті» полягає у формуванні у майбутнього магістра середньої освіти в галузі біології та здоров'я людини знань і вмінь щодо застосування сучасних здоров'язбережувальних технологій, ознайомленні з практикою здоров'язбережувальної діяльності у сучасній шкільній та вищій освіті, з фізіологічними основами такої діяльності, технологіями збереження професійного здоров'я педагога.

**2. Матриця результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни (вибіркової)
«Здоров'язбережувальні технології в освіті»**

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
<ul style="list-style-type: none"> – уміння узагальнювати базові знання природничих та конкретних біологічних наук в обсязі, необхідному для обґрунтування загальнотеоретичних питань біології і основ здоров'я людини (об'єктно-предметна область, термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження, історія розвитку тощо); – уміння комбінувати педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології для формування здорового способу життя, розвитку здоров'язбережувальних умінь і навичок; – здійснення аналізу структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів; – здатність ефективно застосувати професійні знання в практичній педагогічній діяльності при вирішенні навчальних, виховних та науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, конкретних психолого-педагогічних ситуацій; – використання інноваційних підходів для розв'язання конкретних біологічних завдань, застосування набутих знань за спеціалізацією для вирішення конкретних практичних завдань, моделювання об'єктів і процесів у живих організмах та їхніх компонентах із використанням математичних методів та інформаційних технологій; – застосування здоров'язбережувальних технологій, методів профілактики та оздоровлення, розуміння джерел та етапів розвитку, теорії і технології, принципів, засобів та методів, методологічних та педагогічних основ і форм організації занять здоров'язбережувальної спрямованості; – уміння забезпечувати рівноправне, справедливе освітнє середовище для всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурних і економічних обставин або особливостей. 	<p>Словесний метод (лекції, що проводяться з використанням наочності – застосуванням презентацій, відеоматеріалів, демонстрації натуральних об'єктів, моделей та муляжів; обговорення, бесіда, дискусія, аналіз);</p> <p>практичний метод (практичні заняття, що передбачають моделювання конкретних педагогічних ситуацій, вивчення педагогічних умов застосування здоров'язбережувальних освітніх технологій, набуття практичних навичок роботи; інтерактивні методи (мозковий штурм, робота у групах), аналіз конкретних ситуацій, розробка презентацій, реферативна робота).</p> <p>У рамках самостійної роботи використовуються діагностичні та пошукові методи навчання відповідно до типу та складності завдання.</p>	<p>Вхідний (бесіда). Поточний контроль (письмові роботи у формі рефератів, презентацій, доповідей); усне опитування; письмове опитування (тестування, звіт про виконання практичної роботи, відповіді на питання). Вирішення компетентісно-орієнтованих практичних завдань; поточні та контрольні тестування. Підсумковий контроль (залік).</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	зокрема			усього	зокрема		
		л	пр.	с. р.		л	пр.	с. р.
Тема 1. Різноманітність технологій навчання у сучасному освітньому просторі	16	4	2	10	16		1	15
Тема 2. Поняття про здоров'язбережувальні освітні технології	15	2	2	11	12	1	1	10
Тема 3. Практика здоров'язбережувальної діяльності у сучасній шкільній освіті	28	4	4	20	22	1	1	20
Тема 4. Фізіологічні основи здоров'язбережувальної діяльності. Шкільна гігієна	32	6	6	20	33	1	2	30
Тема 5. «Професійне вигорання». Технології збереження професійного здоров'я	14	2	2	10	22	1	1	20
Разом:	105	18	16	71	105	4	6	95
Усього годин	105	18	16	71	105	4	6	95

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Різноманітність технологій навчання у сучасному освітньому просторі	2	
2	Актуальні уявлення про здоров'я та засоби його збереження	2	
3	Поняття про здоров'язбережувальні освітні технології	2	1
4	Практика здоров'язбережувальної діяльності у сучасній шкільній освіті. Види оздоровчої діяльності на уроках та в позаурочний час	2	
5	Організаційно-педагогічні умови забезпечення психічного здоров'я і комфорту учнів	2	1
6	Фізіологічні основи здоров'язбережувальної діяльності. Працездатність	2	
7	Здоров'язбережувальні підходи до організації навчально-виховного процесу в школі	2	
8	Шкільна гігієна	2	1
9	«Професійне вигорання». Технології збереження професійного здоров'я	2	1
	<i>Разом:</i>	18	4

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Технології навчання в освіті різних рівнів	2	2
2	Вивчення рівня здоров'я школяра	2	
3	Складові здоров'язбережувальної діяльності у школі. Оздоровча діяльність на уроці та в позаурочний час	2	
4	Психічне здоров'я дитини	2	2
5	Дослідження динаміки працездатності учнів різних вікових груп	2	
6	Організація навчально-виховного процесу у школі. Річне і тижневе навчальне навантаження. Розклад уроків	2	2
7	Гігієнічні вимоги до застосування ТЗН і самостійної роботи учнів	2	
8	Здоров'я вчителя. Профілактика «професійного вигорання»	2	
	<i>Разом:</i>	16	6

4.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сучасні освітні технології, їх переваги та недоліки	10	15
2	Здоров'язбережувальні технології та засоби в системі освіти	11	10
3	Здоров'язбережувальні компоненти різних форм організації навчання	20	20
4	Гігієнічні вимоги до організації освітнього процесу в школі	20	30
5	Засоби, методи та технології збереження професійного здоров'я вчителя	10	20
	<i>Разом:</i>	71	95

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Реалізація основних завдань контролю й оцінювання результатів навчання здобувачів під час вивчення навчальної дисципліни «Здоров'язбережувальні технології в освіті» досягається за рахунок

цілеспрямованості, репрезентативності, об'єктивності, систематичності й комплексності у застосуванні різних видів контролю. Систематичність контролю результатів навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Здоров'язбережувальні технології в освіті» забезпечується в його видах: поточному контролю, підсумковому контролю.

Результати навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни визначаються у балах, що виставляються згідно з критеріями оцінювання, затвердженими в ДДПУ. Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекції, практичні) та самостійної роботи.

Поточний контроль результатів навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Здоров'язбережувальні технології в освіті» відбувається за такими формами:

Для здобувачів вищої освіти заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу. Для здобувачів заочної форми навчання питома вага балів за самостійну роботу більша, ніж за навчальні заняття.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за лекції здійснюється за такими критеріями:

- присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у перебігу лекції (0,5 бали).

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих під час практичного заняття, здійснюється за такими критеріями:

- під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття (до 5 балів);

- під час тестування – за правильні відповіді на запитання тесту з теми заняття (до 5 балів);

- у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні; за володіння формулами й математичними методами, необхідними для виконання завдання; за отриманий правильний результат (до 5 балів).

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в процесі написання поточних, проміжних контрольних робіт здійснюється за правильні відповіді на всі питання роботи (до 10 балів).

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час контрольного заходу здійснюється за правильні відповіді на питання.

Оцінювання рефератів та презентацій за визначеними темами здійснюється відповідно до таких критеріїв (до 10 балів):

- за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту, має бути ще не менше трьох джерел інформації);
- за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на використану літературу та джерела;
- за наявність змістовних висновків;
- за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

У разі виявлення невідповідності результатів навчання окремим критеріям із тієї чи іншої форми контролю знань кількість балів, яка виставляється здобувачу, може бути знижена:

- за неповну відповідь;
- за кожен неправильну відповідь;
- за невчасне виконання завдання;
- за недостовірність поданої інформації;
- за недостатнє розкриття теми;
- за відсутність посилань на літературні джерела.

Результати поточних контролів рівня знань здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання (у вигляді певної кількості отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем наприкінці кожного заняття до їхнього відома, виставляються в «Журнал обліку роботи академічної групи» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Кожна навчальна дисципліна, вивчення якої закінчується складанням заліку або екзамену, оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів.

Підсумковий контроль результатів навчання з навчальної дисципліни «Здоров'язбережувальні технології в освіті» проводиться у формі заліку. Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу.

На останньому аудиторному занятті здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) оголошуються накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни «Здоров'язбережувальні технології в освіті», отримані під час лекційних, практичних занять та за виконану самостійну роботу. Залік, як форма контролю, передбачає зарахування

здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) й не вимагає обов’язкової присутності здобувача вищої освіти.

Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

У разі отримання оцінки «незадовільно» здобувач має право на два перескладання: викладачу та комісії. Замість перескладання комісії здобувач може обрати повторне вивчення навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

1) усні опитування на практичних заняттях – індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда (оцінюється рівень розуміння здобувачем теоретичного матеріалу, вміння формулювати запитання до теми та давати на нього відповідь, якість підготовки домашнього завдання);

2) перевірка виконання завдань практичної роботи – звіт, письмове тестування; вирішення дослідницьких задач; в тому числі перевірка вміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань; перевірка результатів виконання завдань для самостійної роботи.

3) залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) і не вимагає обов’язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше, ніж до початку екзаменаційної сесії.

7. Рекомендована література

Основна

1. Сучасні здоров'язбережувальні технології : монографія / за загальною редакцією проф. Ю.Д. Бойчука. Харків : Оригінал, 2018. 724 с.
2. Бережна Т. Моделювання здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу: обґрунтування структури і критеріїв / Таміла Бережна // Рідна шк. 2016. № 1. С. 37-42. Бібліогр.: с. 41-42.
3. Єжова О. До питання трактування понять педагогіки здоров'я / Ольга Єжова // Рідна шк. 2017. № 1/2. С. 23-26. Бібліогр.: с. 25.
4. Каленіченко Л. Г. Здоров'язбережувальні технології в практиці викладання різних навчальних дисциплін / Л.Г. Каленіченко // Основи здоров'я. 2017. № 6. С. 20-25.
5. Фізіологія. Короткий курс: навчальний посібник для медичних і фармацевтичних ВНЗ. [В. М. Мороз, М. В. Йолтухівський, Н. В. Белік]. 2-ге видання. Вінниця : Нова книга, 2019. 392 с.

Додаткова

1. Бережна Т. Формування здоров'язбережувального освітнього середовища: обґрунтування стратегії / Таміла Бережна, Наталія Карленко // Рідна шк. 2017. № 9/10. С. 96-99. Бібліогр.: с. 98-99.
2. Кременчуцька С. Здоров'язбережувальні та здоров'яформувальні технології: упровадження в навчально-виховний процес / Світлана Кременчуцька // Директор шк. 2017. № 21/22. С. 64-73.
3. Кумпан І. Здоров'язбережувальні технології в сучасній школі / Інеса Кумпан // Завуч. 2017. № 22. С. 27-30.
4. Різник Л. Організація здоров'яспрямованої діяльності закладу освіти / Любов Різник // Рідна шк. 2018. № 3/4. . 41-44. Бібліогр.: с. 44.
5. Фізіологія : навчально-методичний посібник / Гжегоцький М. Р., Петришин Ю. С., Мисаковець О. Г. ; за ред. М. Р. Гжегоцького. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 464 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. https://library.zu.edu.ua/doc/health_spos.pdf
2. <http://eprints.zu.edu.ua/2148/1/8.pdf>
3. <http://eprints.zu.edu.ua/26860/1/%D0%9E%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96%D0%B9%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%9C.%D0%92..pdf>

4. <https://naurok.com.ua/posibnik-na-temu-vikoristannya-zdorov-yazberigayuchih-tehnologiy-na-urokah-ukra-nsko-movi-y-literaturi-z-metoyu-zberezheniya-zdorov-ya-uchniv-21530.html>

5. <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/5618/1/Dyachenko.pdf>

9. Посилання на дистанційний курс

Вивчення навчальної дисципліни «Здоров'язберезувальні технології в освіті» може відбуватися дистанційно або змішано на платформі Moodle ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1667>

Дистанційний курс розраховано на п'ять тем. Кожна тема містить такі компоненти: лекції, практичні роботи, контрольні роботи, завдання до самостійної роботи.